

**Bryssel den 13 juli 2026
(OR. en)**

11828/26

**FAO 25
AGRI 587
FOOD 98
VETER 120
PHYTOSAN 71
ENV 936
SAN 585
SUSTDEV 62**

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Slutsatser om One Health i jordbruksbaserade livsmedelssystem

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om One Health i jordbruksbaserade livsmedelssystem, som godkändes av rådet (jordbruk och fiske) vid dess 4190:e möte den 13 juli 2026.

Rådets slutsatser om One Health i jordbruksbaserade livsmedelssystem

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

SOM ERINRAR OM

- rådets slutsatser av den 29 januari 2024 om EU:s strategi för global hälsa – Bättre hälsa för alla i en föränderlig värld¹,
- rådets slutsatser av den 21 juni 2024 om den europeiska hälsounionens framtid: Ett Europa som vårdar, förbereder och skyddar²,
- rådets rekommendation av den 13 juni 2023 om intensifiering av EU:s åtgärder för att bekämpa antimikrobiell resistens genom en One health-modell³,
- rådets slutsatser av den 26 maj 2021 om EU:s prioriteringar inför FN:s toppmöte om livsmedelssystem 2021⁴,

¹ 5908/24.

² 11597/24.

³ EUT C 220, 22.6.2023, s. 1.

⁴ 9335/21.

Allmänna principer

1. ERINRAR OM att det i artikel 168 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt föreskrivs att unionen ska säkerställa en hög hälsoskyddsnivå för människor vid utformning och genomförande av all unionspolitik och alla unionsåtgärder,
2. BETONAR att människors hälsa inte kan skyddas isolerat, utan är nära kopplad till och beroende av hälsan hos djuren, växterna och de övergripande ekosystemen, vilka utgör grunden för våra jordbruksbaserade livsmedelssystem⁵, ERINRAR i detta avseende OM att One Health är en integrerad och förenhetligande modell som syftar till att på ett hållbart sätt skapa balans och optimera hälsan hos människor, djur, ekosystem och miljön i stort⁶,
3. KONSTATERAR att One Health-modellen kan bidra till en mer effektiv och ändamålsenlig resursanvändning genom integrerade och förebyggande åtgärder,
4. FRAMHÅLLER vikten av att kontinuerligt främja One Health-kulturen, bland annat genom utbildning och medvetandehöjande åtgärder, särskilt bland yngre generationer, för att ta itu med sammanlänkade hälso-, miljö- och hållbarhetsutmaningar på ett integrerat sätt,
5. BETONAR att hållbara, resilienta och inkluderande jordbruksbaserade livsmedelssystem är avgörande för att säkerställa vår långsiktiga förmåga att tillhandahålla tillräckliga mängder säkra och överkomliga livsmedel samt en hälsosam kost för alla, samtidigt som lokala livsmedelskulturer respekteras, UNDERSTRYKER i detta sammanhang att en långsiktig global livsmedelstrygghet endast kan uppnås om vi värnar om och säkerställer en hållbar användning av naturresurserna samt skyddar växternas, djurens och ekosystemens hälsa, är MEDVETET OM att detta kräver en övergripande och systematisk strategi som underbyggs av forskning och innovation,

⁵ Jordbruksbaserade livsmedelssystem, det vill säga alla sammanlänkade verksamheter och aktörer som är involverade i att få livsmedel från jord till bord. Denna definition omfattar allt från jordbruksproduktion och bearbetning till distribution, konsumtion och avfallshantering.

⁶ One Health-expertpanelen på hög nivå utarbetade 2022 följande definition av One Health: "One Health är en integrerad och förenhetligande modell som syftar till att på ett hållbart sätt skapa balans och optimera hälsan hos människor, djur och ekosystem. Grundläggande för den är att människors hälsa, husdjurs och vilda djurs hälsa, växternas hälsa samt miljön i stort (inbegripet ekosystemen) är nära sammankopplade och ömsesidigt beroende av varandra."

6. KONSTATERAR att man i den vision för jordbruk och livsmedel som kommissionen lade fram i februari 2025⁷ betonar vikten av att säkerställa att alla delar av den jordbruksbaserade livsmedelssektorn verkar inom planetens gränser och samtidigt bidrar till klimatmål, bevarande och återställande av biologisk mångfald, frisk mark, rent vatten och resilienta livsmedelssystem,
7. FRAMHÅLLER att jordbruksbaserade livsmedelssystem befinner sig i gränssnittet mellan människors, djurs, växters och ekosystems hälsa och att One Health-modellen utgör en integrerad ram för att hantera de sammanlänkade risker och sektorsövergripande utmaningar som jordbruksbaserade livsmedelssystem står inför,
8. BETONAR att antimikrobiell resistens sprids över gränssnittet mellan människor, djur och miljö, vilket innebär att resistenta patogener och resistensgener kan röra sig mellan människor, boskap, vilda djur och ekosystem oavsett var de först uppstod, vilket kräver samordnade åtgärder, NOTERAR den särskilda betydelsen av One Health-modellen för att ta itu med antimikrobiell resistens och BETONAR att åtgärderna bör grundas på EU-lagstiftning och internationellt överenskomna standarder,
9. FRAMHÅLLER i detta avseende att One Health inte bara fungerar som en hälsostrategi utan också som en viktig möjliggörande faktor för hållbara och resilienta jordbruksbaserade livsmedelssystem,

⁷ 6385/25 – Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén *En vision för jordbruk och livsmedel – En attraktiv jordbruks- och livsmedelsindustri för kommande generationer.*

10. BETONAR vikten av att bygga vidare på lärdomarna från tidigare One Health-utmaningar, vetenskapliga rön och praktiska erfarenheter för att stärka integrerade strategier i de jordbruksbaserade livsmedelssystemen,
11. UNDERSTRYKER att integreringen av One Health i jordbruksbaserade livsmedelssystem kan generera betydande långsiktiga besparingar genom att flytta fokus från resursintensiv krishantering – såsom insatser vid pandemier, djurhälsokriser eller missväxt – till kostnadseffektivt förebyggande och systemisk resiliens, och därigenom skydda de offentliga budgetarna och stärka den sociala sammanhållningen,

Tillämpningen av One Health-modellen i jordbruksbaserade livsmedelssystem

12. UNDERSTRYKER att tillämpningen av One Health-modellen i jordbruksbaserade livsmedelssystem – vilket omfattar såväl landbaserade som vattenbaserade livsmedelssystem – innebär att man på lika villkor tar itu med utmaningarna som rör människors hälsa, djurs hälsa och välbefinnande, växtskydd samt ekosystemens hälsa, samtidigt som man är fullständigt medveten om deras ömsesidiga beroende,
13. som när det gäller **människors hälsa** FRAMHÅLLER
 - de starka sammanlänkningarna mellan jordbruksbaserade livsmedelssystem och människors hälsa, eftersom alla delar av den jordbruksbaserade livsmedelskedjan – inbegripet primärproduktion, bearbetning, lagring, transport, saluföring, konsumtion och avfallshantering – har direkta och indirekta konsekvenser för både individens hälsa och folkhälsan,
 - det kritiska behovet av förebyggande strategier inom jordbruksbaserade livsmedelssystem, vilka bidrar till att minska livsmedels- och vattenburna sjukdomar, alla former av undernäring och kostrelaterade sjukdomar, exponering för främmande ämnen och zoonotiska risker,
 - den avgörande betydelsen av att främja hälsosamma kostvanor, samtidigt som man tar hänsyn till lokala livsmedelskulturer, särskilt genom utbildning och medvetandehöjande åtgärder, bättre tillgång till information och hälsosammare livsmedelsmiljöer, för att på så sätt minska bördan av hjärt- och kärlsjukdomar och andra icke-överförbara sjukdomar,

14. som när det gäller **djurs hälsa och välbefinnande** FRAMHÅLLER

- djurs hälsa och välbefinnande som centrala inslag i resilienta och hållbara jordbruksbaserade livsmedelssystem; att hållbar animalieproduktion och hållbart vattenbruk, som bygger på höga standarder för djurs hälsa och välbefinnande, bidrar till livsmedelstrygghet, försörjningen på landsbygden och säker livsmedelsproduktion, samtidigt som de minskar risken för att zoonotiska sjukdomar uppstår och sprids samt begränsar miljöpåverkan,
- att biosäkerhet, förebyggande och bekämpning av sjukdomar (inbegripet vaccinationsstrategier), varsam användning av antimikrobiella medel, övervakningssystem och höga djurskyddsstandarder förblir avgörande för ett effektivt genomförande av One Health,
- Globala nätverket för en fortlöpande kontroll av gränsöverskridande djursjukdomar, som leds gemensamt av Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) och Världsområdet för djurhälsa (WOAH), som en fortsatt viktig mekanism för att hantera gränsöverskridande djursjukdomar och bidrar därmed till livsmedelssäkerhet, hållbara försörjningsmöjligheter, säker handel, livsmedelstrygghet och folkhälsan,
- att åtgärder för djurs hälsa och välbefinnande bör baseras på EU-lagstiftning och internationellt överenskomna standarder,

15. som när det gäller **växtskydd** FRAMHÅLLER

- att friska växter och skogar är grundläggande för människors välbefinnande och resilienta jordbruksbaserade livsmedelssystem och tillhandahåller livsmedel, foder, syre och viktiga ekosystemtjänster samtidigt som de främjar biologisk mångfald, bevarar frisk mark och minskar risken för markförstöring, hydroekologisk instabilitet och zoonotisk spridning,

- effektiva system för övervakning och tidig varning, där tekniska lösningar utnyttjas på bästa sätt, som avgörande för att växtskadegörare och växtsjukdomar ska kunna förebyggas, upptäckas i tid och hanteras på ett integrerat och hållbart sätt,
- att hållbara växtskyddsmetoder, inbegripet integrerat växtskydd och fytosanitära åtgärder, bidrar till att förhindra spridning av skadegörare och sjukdomar lokalt och över gränserna och därmed bidrar till att skydda människors hälsa, den biologiska mångfalden, terrestra och akvatiska ekosystem, skogar och den miljömässiga hållbarheten i stort,
- växter, skogar och skogsbaserade system som avgörande för hållbara jordbruksbaserade livsmedelssystem, eftersom de bidrar till koldioxidbindning och tillhandahåller viktiga ekosystemtjänster som stöder ekosystem och miljöhälsa,
- landskapsbaserade strategier, inbegripet system för trädjordbruk, och hållbart förvaltade skogar som stärker den biologiska mångfalden, ekosystemens resiliens och klimatanpassningen och därigenom bidrar till One Health-målen och de jordbruksbaserade livsmedelssystemens resiliens,

16. som när det gäller **miljön och ekosystemens hälsa** FRAMHÅLLER

- att jordbruksbaserade livsmedelssystem både är beroende av och påverkar miljön och ekosystemens hälsa, inbegripet ren luft och rent vatten, biologisk mångfald, frisk mark, skogar och vattensystem samt stabila klimatsystem,

- att miljöförstöring, föroreningar, förlust av biologisk mångfald och klimatförändringar i allt högre grad förstärker riskerna inom jordbruksbaserade livsmedelssystem och inverkar negativt på människors, djurs och växters hälsa samt på terrestra och akvatiska ekosystem; integrerade och övergripande strategier är därför avgörande för att stärka resiliensen, minska de kumulativa riskerna och stödja ekosystemens långsiktiga hållbarhet,
 - att hållbara produktionssystem, däribland agroekologiska och andra innovativa strategier som bygger på resurseffektiva, miljövänliga och socialt ansvarsfulla tillvägagångssätt – tillsammans med återställande av ekosystem – kan ge positiva miljöeffekter och samtidigt minska långsiktiga systemrisker, däribland spridningen av patogener mellan vilda djur och husdjur som är kopplad till förstörelse av livsmiljöer,
17. FRAMHÅLLER att integrerade och samarbetsinriktade åtgärder inom ovannämnda områden är avgörande för att minska sektorsövergripande risker, inbegripet uppkomsten av livsmedels-, vatten- och vektorburna sjukdomar och zoonoser, antimikrobiell resistens, växtskadegörare och växtsjukdomar samt förstörelse av ekosystem,
18. KONSTATERAR att det för att minska dessa risker krävs en samordnad och vetenskapligt baserad strategi som tar itu med deras gemensamma bakomliggande drivkrafter, såsom nya infektionssjukdomar, ohälsosamma kostvanor, förlust av biologisk mångfald, föroreningar och miljöförstöring, klimatpåverkan, ohållbara produktionssystem samt olämplig användning av jordbruksinsatsvaror,
19. FRAMHÅLLER att tillämpningen av One Health-modellen i jordbruksbaserade livsmedelssystem avsevärt stärker övervakning, tidig varning, förebyggande, beredskap och resiliensuppbyggnad, vilket därigenom bidrar till mer samstämmiga politiska åtgärder, även över gränserna och på regional nivå,

20. BETONAR att ett framgångsrikt genomförande av One Health i jordbruksbaserade livsmedelssystem kräver deltagande av alla berörda parter i hela den jordbruksbaserade livsmedelskedjan och starkare politisk samstämmighet inom alla relevanta politikområden,
21. UNDERSTRYKER behovet av att bryta ner institutionella och sektoriella barriärer på nationell och global nivå och att fortsätta främja integreringen av One Health-hänsynstaganden i det internationella standardiseringsarbetet, särskilt inom Codex Alimentarius-kommissionen, WOAH och den internationella växtskyddskonventionen (IPPC), och därigenom stödja en säker och förutsägbar internationell handel,

Effektiv styrning och lämpliga nödvändiga villkor

22. BETONAR att effektiv styrning och lämpliga nödvändiga villkor är avgörande för att omsätta One Health-principerna i handling, på bästa sätt utnyttja befintliga strukturer och resurser och stärka samarbetet mellan alla relevanta sektorer, förvaltningsnivåer och berörda parter,
23. UNDERSTRYKER vikten av att tillhandahålla lämpliga incitament för att stödja användningen av One Health i praktiken, bland annat genom att utnyttja befintliga finansiella och finanspolitiska instrument, främja tillgång till kunskap och innovation samt stärka det tekniska samarbetet, kunskapsutbytet och kapacitetssupplemenet, även i partnerländer och utvecklingsländer,
24. KONSTATERAR att man vid genomförandet av One Health i jordbruksbaserade livsmedelssystem måste ta hänsyn till olika nationella förhållanden, produktionssystem, institutionella arrangemang, miljöförhållanden och utvecklingsprioriteringar; lokala och territoriella strategier för genomförandet är avgörande, med tanke på mångfalden av jordbruksbaserade livsmedelssystem och ekosystem,

25. är MEDVETET OM vikten av att övervaka och utvärdera genomförandet och effektiviteten av One Health-modellen i jordbruksbaserade livsmedelssystem, och UPPMANAR till användning av mekanismer för övervakning, kontroll och rapportering för att stödja evidensbaserat beslutsfattande och kontinuerlig förbättring,
26. UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta att stödja samordning, politisk samstämmighet, tekniskt samarbete, kapacitetsuppbyggnad, utbyte av god praxis, utbildning, medvetandehöjande åtgärder och kunskapsutbyte om One Health i jordbruksbaserade livsmedelssystem, samtidigt som onödiga administrativa bördor eller rapporteringsbördor undviks,

Internationellt samarbete

27. ÄR MEDVETET OM det fortsatta behovet av internationellt samarbete, i synnerhet genom fördjupat samarbete med One Health-fyrpartsorganisationerna (FAO, WHO, WOAHA och Unep), Codex Alimentarius-kommissionen, IPPC, CGIAR samt genom relevanta WTO-ramar, för att främja One Health-målen på ett samstämmigt, effektivt och vetenskapligt baserat sätt i alla jordbruksbaserade livsmedelssystem, bland annat genom ökad samstämmighet och synergier mellan fyrpartsorganisationernas arbete och relevanta multilaterala miljöavtal,
28. NOTERAR MED TILLFREDSSTÄLLELSE att FAO, WHO, WOAHA, Unep, Codex Alimentarius-kommissionen och IPPC i allt större utsträckning har införlivat One Health-principerna i sitt arbete,
29. UNDERSTRYKER att de internationella standarder som i synnerhet utarbetats av Codex Alimentarius-kommissionen, WOAHA och IPPC utgör en etablerad vetenskapsbaserad ram som stöder genomförandet av One Health och möjliggör säker internationell handel,

30. ERKÄNNER att fortsatt samarbete med dessa organ fortfarande är avgörande för att upprätthålla samstämmighet och förutsägbarhet inom det internationella systemet för sanitära och fytosanitära frågor (SPS), och UNDERSTRYKER i detta avseende att WTO:s SPS-avtal fortfarande utgör den viktigaste internationella rättsliga ramen för vetenskapsbaserade sanitära och fytosanitära åtgärder och fortsätter att skapa rättssäkerhet och förutsägbarhet för den internationella handeln med jordbruksbaserade livsmedelsprodukter,
31. UPPREPAR EU:s fulla engagemang för det sektorsövergripande samarbete som inrättats genom fyrpartspartnerskapet mellan FAO, WHO, WOAH och Unep i syfte att stärka den integrerade kapaciteten för övervakning, förebyggande, beredskap och insatser på global, regional och nationell nivå, UNDERSTRYKER i detta sammanhang även det viktiga bidrag som One Health-expertpanelen på hög nivå har gett till att stärka analyser och beslutsfattande som baseras på evidens och vetenskap.
-